

Natuurtoets

Hollandse Kust Noord & West Alpha

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN.
Werkterrein HKBWA-KWT9 Leegwaterweg te
Velsen-noord.

projectnummer 0420251.100
definitief revisie 00
29 juni 2021

Natuurtoets

Hollandse Kust Noord & West Alpha

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN. Werkterrein HKBWA-KWT9
Leeghwaterweg te Velsen-noord.

projectnummer 0420251.100
documentnummer 420251-NT-WT9-001
definitief revisie 00
22 september 2021

Auteurs

J. Melis
R. Ploeg

Opdrachtgever

TenneT TSO B.V.
Utrechtseweg 310
6812 AR ARNHEM

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave
22-09-2021

beschrijving revisie 00
definitief

gecontroleerd
A. Wiersma

vrijgave
R.S. Raap

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	6
1.1	Aanleiding en planvoornemen	6
1.2	Doel en onderzoeksvragen	7
1.3	Leeswijzer	7
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	8
2.1	Algemeen	8
2.2	Soortbescherming	8
2.3	Gebiedsbescherming	9
2.3.1	Natura 2000	9
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland en weidevogelleefgebied	9
3	Methodiek	11
3.1	Algemeen	11
3.2	Bureauonderzoek	11
3.3	Terreinbezoek	12
3.4	Effectbeoordeling en advies vervoltraject	12
4	Resultaten	13
4.1	Gebiedsbeschrijving	13
4.2	Beschermde soorten	15
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	15
4.2.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	16
4.2.2.1	Vogels	16
4.2.2.2	Vleermuizen	17
4.2.2.3	Overige zoogdieren	18
4.2.2.4	Vaatplanten	19
4.2.2.5	Overige fauna	19
4.2.3	Samenvatting beschermde soorten	20
4.3	Beschermde gebieden	20
4.3.1	Natura 2000-gebieden	20
4.3.2	NatuurNetwerk Nederland en weidevogelleefgebied	22
5	Toetsing	23
5.1	Effectbepaling plan	23
5.2	Effecten op beschermde soorten	23
5.2.1	Vogels	23
5.2.2	Vleermuizen	24
5.2.3	Overige zoogdieren	25
5.3	Effecten op beschermde gebieden	26
5.3.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	26
5.3.2	Effecten op het NNN en overige beschermde gebieden	26
6	Bronnen	27

Bijlage 1: Wettelijk kader

Conclusies en advies

In opdracht van TenneT is door Antea Group een natuurtoets uitgevoerd voor een deel van de aanleg van een hoogspanningskabel van het Net op Zee traject in Velsen-Noord, gemeente Velsen, provincie Noord-Holland. Het project kan worden uitgevoerd indien de werkzaamheden niet in strijd zijn met de Wet natuurbescherming en het beleid van het NatuurNetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het projectgebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

Het plangebied ligt in de buurt van Natura 2000-gebieden Noordhollands Duinreservaat en Kennemerland-Zuid. Het plangebied ligt op circa 500 meter van het dichtstbij gelegen NNN gebied. Het plangebied ligt niet in de buurt van een weidevogelleefgebied.

Natura 2000

De plannen leiden mogelijk tot een negatief effect op de Natura 2000-doelstellingen van het Noordhollands Duinreservaat en Kennemerland-Zuid ten gevolge van vermisting en verzuring door stikstofdepositie door de lucht. Vanaf 1 juli 2021 komt er nieuwe regelgeving aangaande stikstof. Aangezien deze wet nog niet onherroepelijk vanwege het feit dat de wet nog aangevochten kán worden dient er voor deze storingsfactor vooralsnog een nadere beschouwing plaats te vinden in een passende beoordeling (o.a. AERIUS-berekening) (zie ook hoofdstuk 5).

NNN en weidevogelleefgebied

De plannen leiden niet tot aantasting van het oppervlak, de kwaliteit of de samenhang van NNN-gebieden.

Tabel 1. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNN en weidevogelleefgebied
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Ja	Nee
Effecten?	Mogelijk een verhoogde stikstofdepositie.	Nee
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Nadere beschouwing (o.a. AERIUS-berekening en mogelijk voortoets en passende beoordeling) benodigd.	Nee
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Nog nader te bepalen aan de hand van de nadere beschouwing.	Ja

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het plangebied:

- Jaarrond beschermde nesten (nestgelegenheid voor huismus);
- Algemene broedvogels (nestgelegenheid);
- Vleermuizen (potentieel verblijfplaatsen aanwezig);
- Marterachtigen (potentiële verblijfplaatsen van bunzing, wezel en hermelijn).

In Tabel 2 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft op het voorliggende project. Aangegeven is of een nader onderzoek nodig is, of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming, of dit middels maatregelen voorkomen kan worden en of bij de uitvoering van het project een ontheffing nodig is. In Hoofdstuk 5 van deze Natuurtoets staat de onderbouwing voor de gegeven conclusies.

Tabel 2. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort (groep)	Essentieel leefgebied in plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Is er sprake van een overtreding?	Is een ontheffing noodzakelijk	Vervolgstappen
Jaarrond beschermde nesten	Ja	Nee	Nee	Nee	Geen
Algemene broedvogels	Ja, nestgelegenheid aanwezig in bossen, bosschages, oeverzones en grasstroken.	Nee	Nee, mits er voorafgaand aan werkzaamheden wordt gecontroleerd op broedvogels en/of wordt gewerkt buiten het broedseizoen. Zie paragraaf 5.2.1 voor werkwijze	Nee	Er dient bij voorkeur buiten het broedseizoen gewerkt te worden. Indien tijdens het broedseizoen wordt gewerkt, dient het projectgebied voorafgaand gecontroleerd te worden op broedvogels en vrijgegeven te zijn.
Vleermuizen	Mogelijke verblijfplaats aanwezig in boomholte.	Nee	Nee, mits geen bouwverlichting gericht wordt op mogelijke verblijven (holle boom) in de actieve periode voor vleermuizen (15 april – 15 oktober) in de schemer en nacht (van 1 uur voor	Nee	Indien bouwverlichting gebruikt wordt, deze niet richten op mogelijke verblijven in de actieve periode van vleermuizen (15 april - 15 oktober) in de schemer en nacht (van 1 uur voor zonsondergang tot 1 uur na zonopkomst).

			zonsondergang tot 1 uur na zonopkomst. Bij voorkeur wordt amberkleurige verlichting gebruikt. Zie paragraaf 5.2.2 voor werkwijze.		
Marter-achtigen	Mogelijk verblijfplaatsen van bunzing, wezel en hermelijn in bosschages en takkenbulten.	Ja	Afhankelijk van uitkomsten nader onderzoek. Zie paragraaf 5.2.3 voor werkwijze nader onderzoek.	Afhankelijk van uitkomsten nader onderzoek.	Nader onderzoek en afhankelijk van de uitkomsten een ontheffingsaanvraag.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. In het tekstkader in Bijlage I staat het wetsartikel uitgeschreven. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

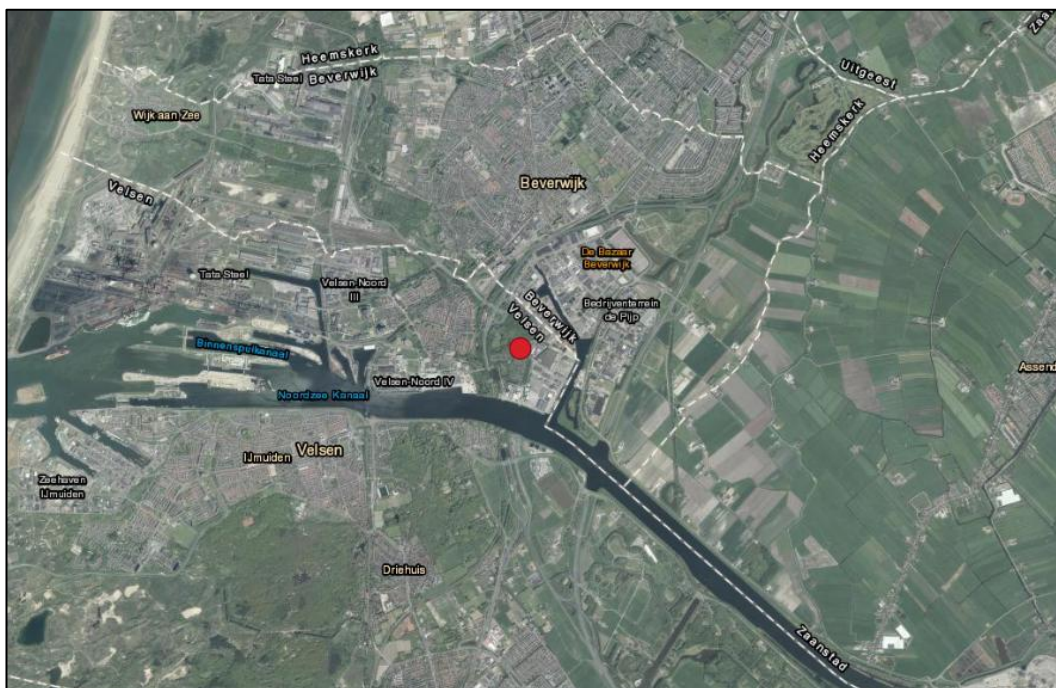
1 Inleiding

1.1 Aanleiding en planvoornemen

In opdracht van TenneT TSO B.V. heeft Antea Group in mei 2021 een natuurtoets uitgevoerd in voorbereiding op de aanleg van werkterrein 9 aan de Leegwaterweg in Velsen-Noord, gelegen in de gemeente Velsen.

De aanleiding voor het uitvoeren van het onderzoek is de voorgenomen werkzaamheden ten gunste van het project Hollandse Kust Noord & West Alpha. Op zee worden twee platformen (HKN en HKWa) gebouwd die middels zeekabels aankomen op het strand bij Wijk aan Zee. Vanaf daar worden 220kV kabels door middel van gestuurde boringen en open ontgravingen landkabels naar het nieuw te bouwen landstation Wijk aan Zee getrokken. Vanaf het landstation worden kabels door middel van gestuurde boringen en open ontgravingen 380kV kabels naar 380kV station Beverwijk getrokken. Het onderhavige onderzoek heeft betrekking op werkterrein 9 (HKBWA-KWT9), gelegen aan de Leegwaterweg te Velsen-Noord, gemeente Velsen provincie Noord-Holland.

In Figuur 1.1 is de geplande locatie van het plangebied weergegeven. Ten behoeve van de werkzaamheden zullen geen gebouwen worden gesloopt. De planning van de werkzaamheden is nog onbekend.

Figuur 1.1 Globale locatie van de werkzaamheden in Velsen-Noord. (Bron achtergrond: ESRI).

Bij ruimtelijke ingrepen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of de geplande ingrepen effect hebben op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming en NatuurNetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven.

1.2 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het NatuurNetwerk Nederland) en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing/vergunning noodzakelijk is. Om hiertoe te komen worden onder andere de volgende vragen beantwoord:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van de voorgenomen activiteit? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen en welke zijn dit? Dient in het kader van de Wnb een ontheffing aangevraagd te worden?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een uitwerking- of een compensatieplan opgesteld te worden?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.3 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het projectvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 toetst de activiteiten aan de Wet natuurbescherming en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'NatuurNetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het plangebied. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel B en C van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Ook zijn de provincies niet altijd het bevoegd gezag. In bepaalde gevallen¹ is het rijk (via RVO) bevoegd gezag, waardoor de vrijstellingen van het rijk van toepassing zijn en niet die van de Provincie. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag, in dit geval Provincie Noord-Holland. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland en weidevogelleefgebied

Het NatuurNetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden. Dit is onderdeel van de actieve soortbescherming uit de Wet natuurbescherming; bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Om dit realiseren is in de Wnb art. 1.12, lid 2 vastgelegd dat de provincies zorgen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd NatuurNetwerk Nederland

De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'- principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

---

¹ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/wet-natuurbescherming/taken-en-rolverdeling-bevoegdheden>

Natuurtoets

Hollandse Kust Noord & West Alpha
projectnummer 0420251.100
29 juni 2021 revisie 00
TenneT TSO B.V.

Naast NNN-gebieden heeft de Provincie Noord-Holland ook weidevogelleefgebieden aangewezen. Deze gebieden zijn aangewezen om bedreigde weidevogels te beschermen. Van belang in deze gebieden is het beheer, de afwezigheid van opgaande begroeiing en gunstige omgevingscondities. Om het open karakter te behouden mag in deze gebieden in principe niet gebouwd worden.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het plangebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de Provincie Noord-Holland vrijgesteld (zie tabel B en C in de bijlage). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt bij het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2016-2021 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Daarnaast is gebruikt gemaakt van de digitale verspreidingsatlas (Verspreidingsatlas z.d.). Deze atlas maakt gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN en weidevogelleefgebied is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 13 mei 2021 is van 13:30 tot 14:30 uur een terreinbezoek uitgevoerd door Willem Oevering, ecooloog van JM ecologie b.v., bij onbewolkt, droog weer, een temperatuur van circa 16 °C en een windkracht van 1 Bft. Tijdens het veldbezoek is gezocht naar potentiële verblijfplaatsen, nestgelegenheden en geschikte habitats voor beschermde soorten in en binnen de verstoringzone van het plangebied.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is en of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

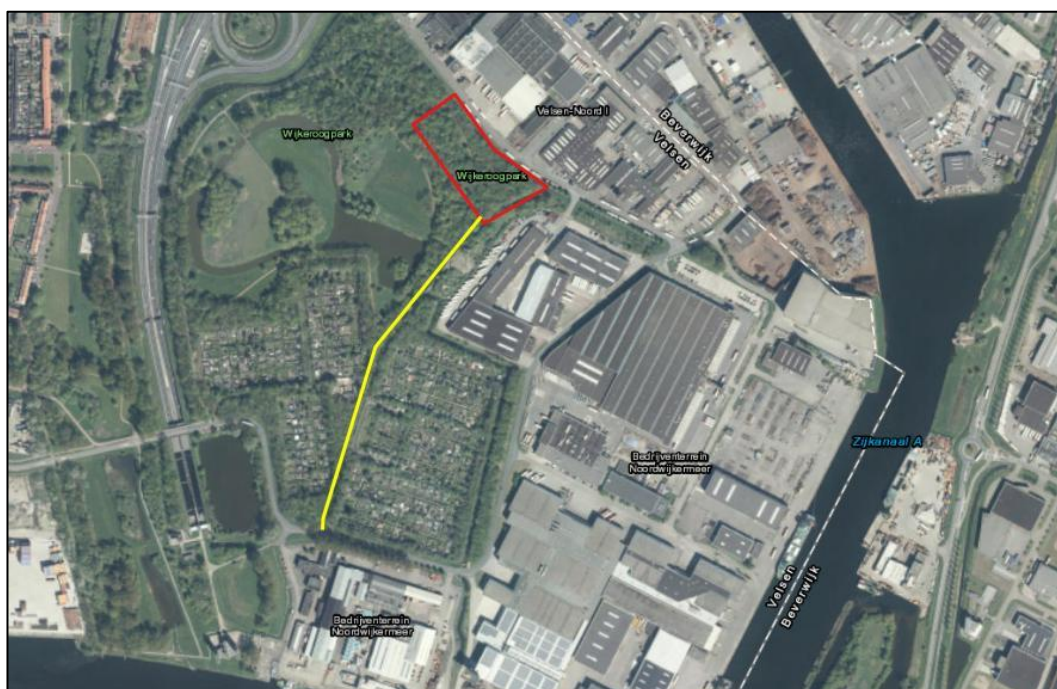
4 Resultaten

In paragraaf 4.1 wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in paragraaf 4.2 ingegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in paragraaf 4.3 de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het projectgebied is gelegen in Noord-Velsen, in het Wijkeroogpark. Het Wijkeroogpark is een stadspark, met deels bosschages en deels open grasland. Op één van de open gedeeltes is de ijsbaan gelegen. De zuidzijde van het Wijkeroogpark bestaat uit een volkstuinencomplex. Aan de noord-, oost- en zuidzijde van het park is industrie gelegen, aan de westzijde wordt het park begrensd door een Rijksweg. Verder zuidelijk ligt het Noordzeekanaal. Het plangebied zelf bestaat uit een werkterrein en een uitlegstrook voor de kabel. Het werkterrein is gelegen in een zeer diverse bosschage met verschillende soorten loofbomen en een ondergroei van diverse algemene kruiden op de open plekken. Op een aantal plekken in de bosschage zijn takkenbulten neergelegd. Ten zuiden van het werkterrein is een wandelpad gelegen. De uitlegstrook is gelegen langs een, aan het werkterrein gelegen, graspad, welke na enkele tientallen meters overgaat in een geasfalteerde weg tussen volkstuinen door. Aan de oostzijde van het pad ligt een watergang. Verder ligt aan de westzijde van het pad een clubgebouw van de volkstuinvereniging en aan de oostzijde een gasontvangstation (GOS). De uitlegstrook eindigt bij de T-splitsing met de Wijkmeerweg.

De bomen in het plangebied zullen (deels) gekapt en de struiken geroid worden. Ten behoeve van de werkzaamheden zullen geen gebouwen worden gesloopt. In figuur 4.1 is de ligging van het werkterrein weergegeven.

Figuur 4.1. Ligging van het plangebied (rode omlijnd) met uitlegstrook van mantelbuizen (gele lijn). Bron achtergrond: ESRI.

Figuur 4.2. Zuidzijde werkterrein met wandelpad.

Figuur 4.3. Open plek in het bosschage.

Figuur 4.4. Bosschage met ondergroei.

Figuur 4.5. Takkenhopen op open plek.

Figuur 4.6. Graspad zuid naar noord.

Figuur 4.7. Begin graspad langs plangebied.

Figuur 4.8. Graspad bij overgang naar asfalt.

Figuur 4.9. Begin geasfalteerd pad.

Figuur 4.10. Clubgebouw volkstuinvereniging.

Figuur 4.11. GOS station.

Figuur 4.12. Watergang langs uitlegstrook.

Figuur 4.13. Eindpunt uitlegstrook.

4.2 Beschermden soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in de afgelopen vijf jaar diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in de Habitatrictlijn (bijlage IV-onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming alsook vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soort, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet. Tevens worden soorten die niet bekend aanwezig, maar mogelijk wel verwacht worden, toegevoegd.

Tabel 4.1. Overzicht van waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied (binnen een straal van 2,5 km) die in de NDFF door derden zijn ingevoerd. De soorten zijn in te delen in Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) en zijn aangegeven met een 'X' (NDFF, 2016-2021).

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels*	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Grote gele kwikstaart	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Kerkuil	X		
	Ooievaar	X		
	Ransuil	X		
	Slechtvalk	X		
	Sperwer	X		
Zoogdieren	Tuimelaar		X	
	Vleermuizen**		X	

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd nest uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

**Vleermuizen: Franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

4.2.2.1 Vogels

Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

In de omgeving van het projectgebied komen diverse soorten vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) voor. Tijdens het terreinbezoek is een straal van 75 meter rondom het projectgebied, de zogenaamde verstoringzone, gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde vogelnesten. In de aanwezige bomen zijn geen nesten aangetroffen van boomvalk, buizerd, havik, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, wespiedief of zwarte wouw. Het clubgebouw van de volkstuintvereniging naast het tracé is niet geschikt als broedlocatie voor kerkuil en gierzwaluw. Het gebouw heeft geen geschikte broedplekken of invliegopeningen voor kerkuil. Het gebouw ligt zeer geïsoleerd waardoor deze minder geschikt is voor de overwegend in groepen broedende gierzwaluw. Daarnaast betreft het een laag gebouw met bijna platte (en daardoor warme) daken, waardoor hij als ongeschikt wordt beoordeeld voor gierzwaluw. Mogelijk broeden er wel huismussen in het pand. Het projectgebied valt buiten het broedgebied van de steenuil. Deze soort broedt in Nederland, uitgezonderd de regio Zeeuws-Vlaanderen, niet aan de Noordzeekust (SOVON, z.j.). Broedgevallen van deze soort in de omgeving van het projectgebied kunnen hier daarom uitgesloten worden. Ten slotte is het aanwezige habitat ongeschikt als broedbiotoop voor de grote gele kwikstaart. Deze soort broedt bij voorkeur langs stromend water van rivieren en beken.

Mogelijke consequenties van de ingreep op huismus worden behandeld in hoofdstuk 5.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Er zijn tijdens het terreinbezoek geen nesten aangetroffen van mogelijk jaarrond beschermde broedvogels. Wel zijn geschikte boomholtes aangetroffen langs het tracé in het bos. Mogelijk worden deze boomholtes gebruikt als broedlocatie door holtebroeders zoals spreeuw. Er zijn voor de mogelijk aanwezige soorten echter geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming onder categorie 5 rechtvaardigen. De aanwezigheid van mogelijk jaarrond beschermde nesten in en binnen de verstoringszone van het projectgebied kan daarmee uitgesloten worden.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1)

Het gehele projectgebied en de omgeving daarvan is geschikt als broedlocatie voor diverse algemene (bos)vogelsoorten. Algemene broedvogels kunnen tot broeden komen in het bosgebied, op het graspad en in de oeverzones van naast het asfaltpad gelegen water.

Mogelijke consequenties van de ingreep op algemene broedvogels worden behandeld in hoofdstuk 5.

4.2.2.2 Vleermuizen

Verblijf- en rustplaatsen

Binnen het projectgebied staan geen gebouwen of bomen met holtes waarin zich mogelijk vleermuisverblijfplaatsen kunnen bevinden. Wel zijn op korte afstand van de uitlegstrook nabij de kruising met de Wijkermeerweg twee bomen met boomholte aanwezig waarin mogelijk vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn.

Figuur 4.14. Kruising met Wijkermeerweg. De potentiële holtes bevinden zich rechts van de weg.

Figuur 4.15. Potentieel geschikte boomholte.

Foerageergebied en vliegroutes

Een aantal soorten vleermuizen gebruikt steeds dezelfde lijnvormige elementen om zich te verplaatsen van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied. Wanneer een dergelijke route onderbroken wordt of helemaal verdwijnt, vervalt deze mogelijkheid om zich te verplaatsen tussen verblijfplaats en foerageergebied. Wanneer geen alternatieve route aanwezig is en de route gebruikt wordt door veel vleermuizen kan dit een groot effect hebben op de vleermuispopulatie in een gebied.

De bosranden/bomenrijen langs het graspad en de asfaltweg zijn potentieel geschikt als vliegrouteondersteuning voor diverse soorten vleermuizen. Er is in de directe omgeving echter ruim voldoende even geschikte vliegrouteondersteuning aanwezig, bijvoorbeeld langs bospaadjes door het bos. De potentieel aanwezige vliegroute langs het tracé kan daarom niet aangemerkt worden als essentiële vliegroute.

Langs het gehele tracé is tevens potentieel foerageergebied aanwezig met name in het bos en de west- en noordkant, maar ook boven het open veld aan de oostkant. Hiervoor is echter voldoende even geschikt alternatief aanwezig in de omgeving, waardoor de aanwezige foerageergebieden binnen het projectgebied niet als essentieel worden beschouwd.

Negatieve effecten op foerageergebieden en vliegroutes kunnen worden uitgesloten. Mogelijke consequenties van de ingreep op vleermuisverblijfplaatsen worden behandeld in hoofdstuk 5.

4.2.2.3 Overige zoogdieren

Uit het bureauonderzoek is naar voren gekomen dat er binnen een straal van 2,5 kilometer tot het tracé één beschermd zoogdiersoort, de tuimelaar, is waargenomen in de afgelopen vijf jaar. De aanwezigheid van tuimelaar in en binnen de verstoringzone van het projectgebied kan, gezien het ontbreken van geschikt leefgebied, op voorhand worden uitgesloten. Daarnaast is het projectgebied geschikt als habitat voor diverse marterachtigen als boommarter, bunzing, hermelijn en wezel. Het plangebied bevat verder mogelijk geschikt habitat voor eekhoorn, maar door het gebrek aan waarnemingen van geschikte holtes en van nesten, en het ontbreken van waarnemingen in het park kan het voorkomen van eekhoorn in het projectgebied uitgesloten worden. De steenmarter kan op basis van recente verspreidingsgegevens worden uitgesloten. Hoewel de steenmarter een opmars maakt in de provincie Noord-Holland is Velsen nog niet bereikt.

Boommarter

De boommarter is een soort die veelvuldig voorkomt in de kustzone van Noord- en Zuid Holland in bosrijke gebieden. Vaste verblijfplaatsen van de soort bevinden zich in oude spechten- en inrottingsholten van bomen. De boommarter kan echter ook verblijfplaatsen hebben onder takkenhopen. Rustplaatsen bevinden zich ook op andere plekken, zoals in konijnen- en vossenholten en tussen boomwortels (Zoogdierverseniging, z.d.). In het plangebied zijn geen geschikte holtes aanwezig, maar wel potentiële schuil- en rustplaatsen in de vorm van takkenhopen in en rondom het plangebied. Als de boommarter aanwezig is wordt het projectgebied mogelijk gebruikt als foerageergebied. Vanwege de kleine omvang van het projectgebied en de grote hoeveelheid vergelijkbaar foerageergebied in de omgeving, is dit foerageergebied echter niet essentieel.

Bunzing, wezel en hermelijn

De bunzing, wezel en hermelijn leven in allerlei habitats, van open plekken tot in bossen. Belangrijk is dat er voldoende dekking en schuilmogelijkheden aanwezig zijn en dat er voldoende prooidieren in de vorm van (woel)muizen te vinden zijn. Verblijfplaatsen bevinden zich op plaatsen met voldoende dekking, zoals in bosschages, takkenbulten en in holten van muizen, ratten, konijnen, mollen, dassen en vossen (Zoogdierverseniging, z.d.). Mogelijke verblijven van hermelijn, wezel en/of bunzing bevinden zich in het bos in en rondom het plangebied, bijvoorbeeld in de aanwezige takkenbulten of tussen de dichte bosschages. Daarnaast gebruiken bunzing, wezel en hermelijn delen van het projectgebied mogelijk als foerageergebied. Vanwege de kleine omvang van het projectgebied en de grote hoeveelheid vergelijkbaar foerageergebied in de omgeving, is dit foerageergebied echter niet essentieel.

Mogelijke consequenties van de ingreep op verblijfplaatsen van de hermelijn, wezel en bunzing worden behandeld in hoofdstuk 5.

4.2.2.4 Vaatplanten

De in Nederland beschermde vaatplanten stellen specifieke eisen aan hun groeiplaats, of komen slechts beperkt voor in Nederland. De meeste soorten groeien op voedselarme bodems en zijn niet te verwachten op stikstofrijke, bemeste bodems zoals landbouwgronden en de meeste wegbermen. Andere beschermde soorten groeien slechts in een specifieke biogeografische regio in Nederland, zoals in het rivierengebied of in het heuvelland van Zuid-Limburg.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen. Gezien de aanwezige habitats binnen het plangebied in combinatie met de bekende huidige verspreiding van beschermde plantensoorten, kan uitgesloten worden dat deze soorten aanwezig zijn binnen het plangebied.

4.2.2.5 Overige fauna

Op basis van recente waarnemingen, de bekende huidige verspreiding en de aanwezige habitats binnen het plangebied, kan aanwezigheid van overige beschermde soorten fauna als reptielen, amfibieën, dagvlinders, libellen, sprinkhanen en weekdieren worden uitgesloten binnen het plangebied.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten ingegaan.

Tabel 4.2. Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

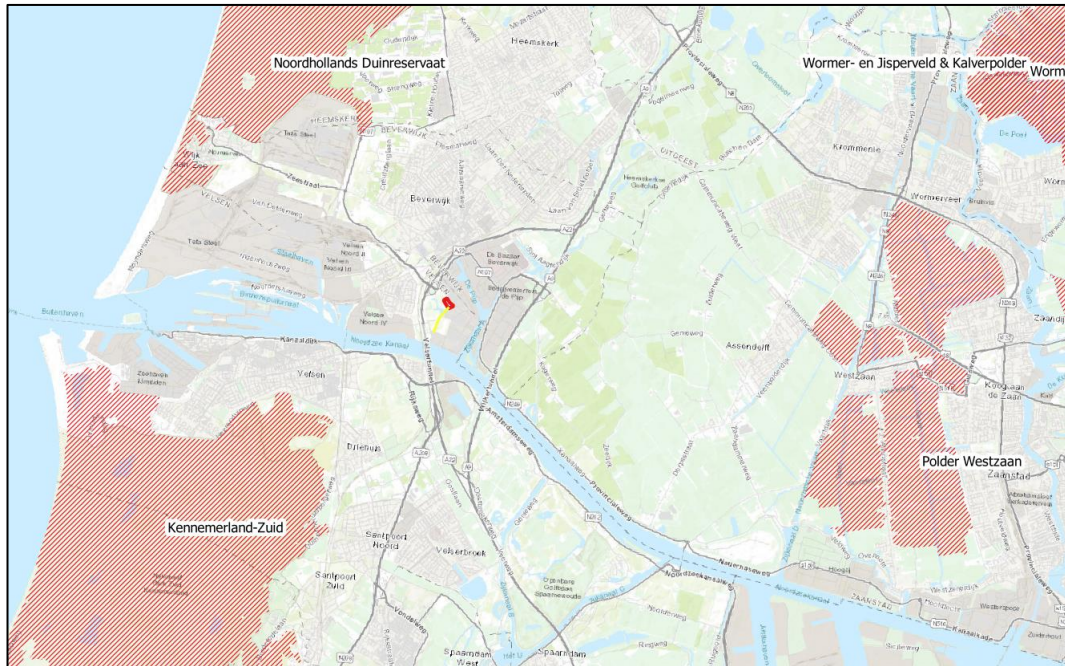
Soort	Beschermings regime	Aanwezigheid	Toelichting
Jaarrond beschermde nesten	Artikel 3.1	Mogelijk	Nestgelegenheid voor huismus in bebouwing dicht langs het tracé.
Algemene broedvogels	Artikel 3.1	Waarschijnlijk	Diverse nestgelegenheden voor vogels in bossen en bosschages.
Vleermuizen	Artikel 3.5	Mogelijk	Potentiële verblijfplaatsen in holtes in bomen.
Marterachtigen	Artikel 3.10	Mogelijk	Potentiële verblijfplaatsen in holle bomen, takkenbulten en bosschages.

4.3 Beschermde gebieden

4.3.1 Natura 2000-gebieden

Het projectgebied ligt geheel buiten Natura 2000-gebied (Figuur 4.16). De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden Noordhollands Duinreservaat en Kennemerland-Zuid liggen op meer dan twee kilometer afstand van het plangebied. Het Noordhollands Duinreservaat is een groot, aaneengesloten kustduingebied met een grote variatie aan landschappen. Het gebied is grotendeels kalkrijk. Het Noordhollands Duinreservaat is aangewezen als habitatrichtlijngebied, met doelstellingen voor de habitattypen witte duinen, duinheide met struikhei, duindoornstruwelen, kruipwilgstruwelen, blauwgraslanden, galigaanmoerassen, grijze duinen (kalkrijk en kalkarm en heischraal), vochtige duinvalleien (kalkrijk, ontkalkt, hoge moerasplanten en open water), duinheiden met kraaihei (vochtig en droog) en duinbossen (vochtig, droog en binnenduintrand) en doelstellingen voor de habitatrichtlijnsoorten nauwe korfslak en gevlekte witsnuitlibel. Kennemerland-Zuid is een uitgestrekt kustgebied met verschillende duintypes. Ook dit gebied is grotendeels kalkrijk, hoewel enkele oudere duinen kalkarm zijn. Het gebied is aangewezen als habitatrichtlijngebied, met doelstellingen voor de habitattypen Embryonale duinen, Witte duinen, Grijze duinen (Kalkrijk, kalkarm en heischraal), Duinheiden met kraaihei (droog), Duinheiden met struikhei, Duindoornstruwelen, Kruipwilgstruwelen, Duinbossen (droog, vochtig, binnenduintrand), Vochtige duinvalleien (open water, kalkrijk, ontkalkt en hoge moerasplanten) en Galigaanmoerassen en doelstellingen voor de habitatrichtlijnsoorten nauwe korfslak, kleine modderkruiper, meervleermuis en groenknolorchis.

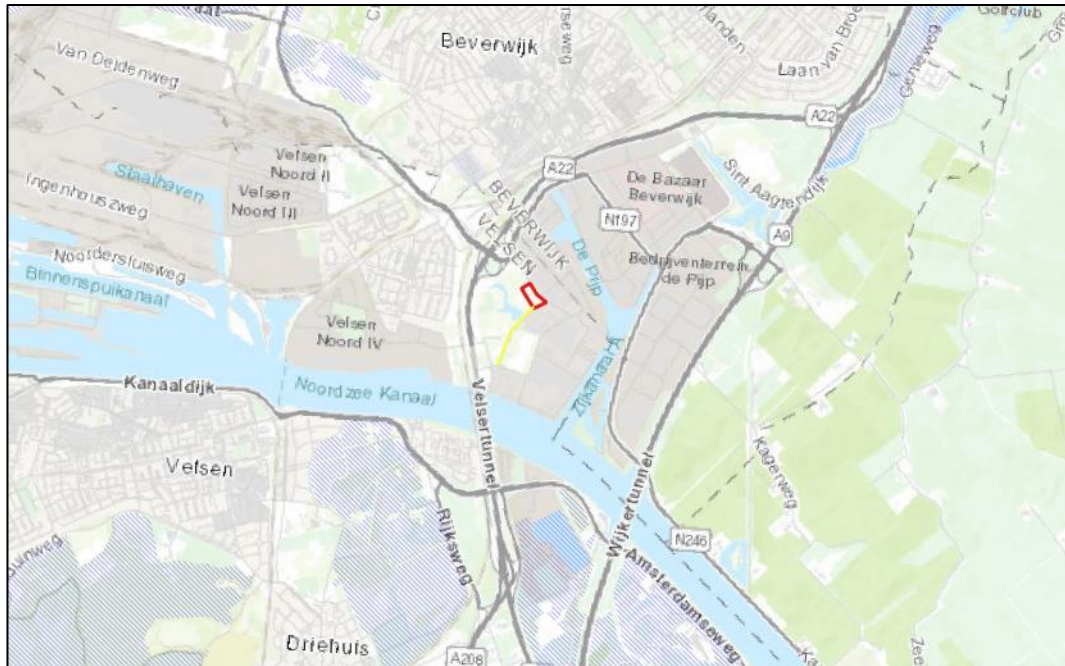
Andere Natura 2000-gebieden in de buurt van het plangebied zijn Polder Westzaan op circa drie kilometer en Wormer- en Jisperveld & Klaverpolder op circa vier kilometer.

Figuur 4.16. Ligging Natura 2000-gebieden Noordhollands Duinreservaat, Kennemerland-Zuid, Polder Westzaan en Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder (gearceerd) ten opzichte van de werklocatie en uitlegstrook (rode en gele lijn). (Bron achtergrond: ESRI).

4.3.2 NatuurNetwerk Nederland en weidevogelleefgebied

Het projectgebied ligt geheel buiten het NNN (Figuur 4.17). Op circa 500 meter ten zuidwesten van het projectgebied ligt NNN-gebied Velserbeek. Het projectgebied is niet in of nabij weidevogelleefgebied gelegen.

Figuur 4.17. Ligging NNN-gebieden (blauw gearceerd) ten opzichte van het geplande werkgebied (rode/gele lijn). (Bron achtergrond: ESRI).

5 Toetsing

In dit hoofdstuk is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangeven in een tekstkader. In [paragraaf 5.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de gebiedsbescherming in de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling plan

Voor het aanleggen van de hoogspanningskabel middels HDD boringen zijn diverse werkzaamheden benodigd. Allereerst zullen delen van het plangebied ingericht moeten worden als werkterrein. Daarbij zullen mogelijk rijplaten uitgelegd worden op plaatsen waar machines moeten rijden op onverharde delen. Er zullen diverse bomen en struiken verwijderd worden. Na de inrichting van het werkterrein zullen de kabels worden aangelegd middels boringen. De kabel wordt uitgelegd in de berm van bestaande paden. De vrijgekomen grond bij afgravingen van de werkputten wordt tijdelijk opgeslagen in gronddepots op het werkterrein. De planning van de werkzaamheden is nog onbekend.

Van de volgende aspecten van de werkzaamheden moet het effect op de aanwezige beschermde natuurwaarden bepaald worden.

- Het kappen van bomen en verwijderen van struiken;
- Het gebruik van het gebied als werkterrein;
- Graafwerkzaamheden met daaruit volgende visuele verstoring en verstoring door geluid, licht of trillingen.

5.2 Effecten op beschermde soorten

5.2.1 Vogels

Jaarrond beschermde nesten

In de bebouwing langs het tracé broedt huismus. De bebouwing wordt als gevolg van het voornemen niet fysiek aangetast. Het grootste deel van de werkzaamheden vindt op meer dan honderd meter van deze mogelijke nestplaatsen plaats. Wel wordt er een kabel uitgelegd in de nabijheid van de potentiële huismusnesten. Door de aanwezige achtergrondstoring van de aanwezige parkeerplaats, fietsende en wandelende toeristen en vanwege de kleinschalige en kortdurende aard van de geplande werkzaamheden, is het uitgesloten dat de ingreep een extra verstoring van deze aan menselijke omstandigheden aangepaste broedvogels oplevert. Effecten op jaarrond beschermde nesten zijn daarom uitgesloten.

Algemene broedvogels

Alle inheemse broedvogels zijn tijdens het broeden wettelijk beschermd volgens de Vogelrichtlijn. Als er ten tijde van de beoogde start van de werkzaamheden vogels in, of binnen de verstoringzone van het projectgebied broeden, kunnen de werkzaamheden ter plaatse geen doorgang vinden totdat de jongen zijn uitgevlogen. Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verstoren of verjagen van broedende vogels. Het verdient daarom de aanbeveling om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Een wettelijk vastgestelde periode voor het broedseizoen bestaat niet, bepalend is of broedgevallen aanwezig zijn. Indicatieve datumgrenzen zijn 15 maart tot 15 juli, maar er bestaan, afhankelijk van het weer en de vogelsoort, vele uitzonderingen op deze regel.

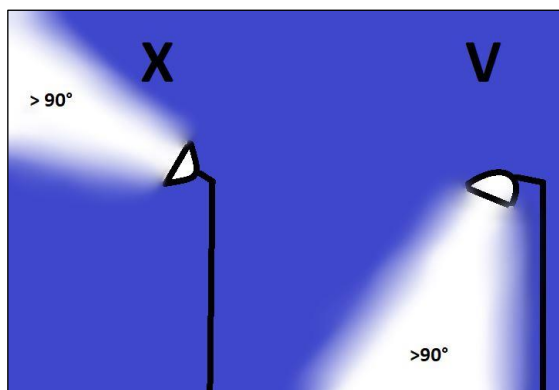
Indien de werkzaamheden starten aan het begin van het broedseizoen dienen broedgevallen binnen het plan- en verstoringsgebied van de werkzaamheden voorkomen te worden. Het ongeschikt maken kan preventief gedaan worden door ruim voor het vogelbroedseizoen het gebied te ontdoen van geschikte nestgelegenheden. Dit kan door het weghalen van de aanwezige vegetatie waarna het plangebied met (fluit)linten wordt afgezet om te voorkomen dat er vogels als scholeksters op het braakliggende terrein tot broeden komen. Deze maatregelen mogen echter niet in strijd zijn met andere beschermde natuurwaarden, zoals de aanwezigheid van kleine marterachtigen in de bosschage. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient óf ruim buiten het broedseizoen gewerkt te worden óf het projectgebied en de omgeving van tevoren gecontroleerd en vrijgegeven worden door een deskundig ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plan- of verstoringsgebied, worden door de ter zake kundige ecooloog specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt (een deel van) het projectgebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot alle nesten, vanuit eigen beweging van de vogels, niet meer in gebruik zijn.

5.2.2 Vleermuizen

Ten tijde van de werkzaamheden worden geen gebouwen gesloopt of aangepast waarin zich mogelijk vleermuisverblijven bevinden. Tevens worden geen bomen met holtes gekapt. Er zullen daarom geen geschikte verblijfplaatsen verloren gaan ten gevolge van de werkzaamheden. Wel kan er, indien tussen zonsondergang en zonsopgang wordt gewerkt gedurende de actieve periode van vleermuizen (circa 15 april t/m 15 oktober), lichtverstoring door het gebruik van bouwverlichting optreden. Dit kan een versturende werking hebben op vleermuizen, waardoor ze hun vaste verblijfplaatsen vermijden. Ten gevolge daarvan kan het functioneren van mogelijk aanwezige verblijfplaatsen verminderen. Een dergelijk effect is in strijd met de Wet Natuurbescherming.

Om effecten van lichtuitstraling te voorkomen wordt geadviseerd om, indien verlichting wordt gebruikt, deze weg te draaien van de aanwezige bomen met holtes. Dit is zeker noodzakelijk in de schemer en nacht (van 1 uur voor zonsondergang tot 1 uur na zonopkomst) gedurende de actieve periode van vleermuizen (circa 15 april t/m 15 oktober). Dit houdt in dat de verlichting naar beneden gericht dient te zijn en zo min mogelijk naar de omgeving mag uitstralen. In figuur 5.1 is een dergelijke werkwijze schematisch weergegeven. De V in de tekening geeft weer hoe de lichtuitstraling naar de omgeving zoveel mogelijk kan worden beperkt. In de situatie met een X is er sprake van significante lichtuitstraling naar de omgeving waardoor een mogelijk effect op verblijfplaatsen van vleermuizen niet is uit te sluiten. Bij voorkeur wordt er bij het plaatsen van een bouwlamp gekozen voor amberkleurige verlichting.

Wanneer bovenstaande werkwijze toegepast wordt zijn er voor wat betreft vleermuisverblijfplaatsen geen belemmeringen ten aanzien van de Wet Natuurbescherming.

Figuur 5.1 Voorbeeld van toepassing bouwverlichting bij werkputten. X= verlichting veroorzaakt uitstraling naar omgeving, V= verlichting veroorzaakt geen uitstraling richting de omgeving (bron: JM ecologie).

5.2.3 Overige zoogdieren

Boommarter

Er zijn binnen het plangebied mogelijk rustplaatsen van boommarter aanwezig in het projectgebied. Aangezien deze rustplaatsen niet onder de vaste verblijfplaatsen vallen en er voldoende alternatieve rustplaatsen aanwezig zijn in de omgeving van het plangebied kunnen negatieve effecten op de boommarter uitgesloten worden.

Kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn)

Er zijn binnen het plangebied mogelijk vaste verblijfplaatsen van bunzing, wezel en hermelijn aanwezig in bosschages en takkenbulten binnen het projectgebied. Deze potentiële verblijfplaatsen worden mogelijk aangetast tijdens de werkzaamheden. Daarnaast kan er verstoring door licht, geluid of trillingen optreden door de nabijheid van de werkzaamheden. Er dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar het gebruik van het plangebied door kleine marterachtigen.

Het nader onderzoek naar marterachtigen kan uitgevoerd worden met cameravallen en/of sporenbuizen. Gezien de mogelijke aanwezigheid van meerdere soorten, wordt een combinatie van beide methodes aangeraden. Op basis van de oppervlakte van het plangebied, dienen minimaal twee sporenbuizen en twee cameravallen te worden ingezet. In de periode van maart tot en met augustus moeten de cameravallen en sporenbuizen zes weken worden geplaatst. Buiten deze periode is een onderzoeksperiode van 12 weken noodzakelijk.

Indien uit het nader onderzoek blijkt dat verblijfplaatsen aanwezig zijn binnen het plangebied of dat aannemelijk is dat verblijfplaatsen aanwezig zijn van één of meerdere soorten, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij de provincie Gelderland. Deze ontheffing wordt verleend als in ieder geval buiten de kwetsbare periode (15 maart tot en met augustus) wordt gewerkt of voor aanvang van deze periode het terrein ongeschikt gemaakt wordt. Tevens dienen compenserende maatregelen getroffen te worden door elders nieuw leefgebied te creëren. Indien uit het nader onderzoek blijkt dat marterachtigen afwezig zijn, dan zijn er geen belemmeringen meer vanuit de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soortgroep.

5.3 Effecten op beschermde gebieden

5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat het projectgebied ruim buiten Natura 2000-gebieden gelegen is. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa twee kilometer. Gezien de relatief kleine en kortdurende aard van de ingreep, de grote afstand en de aanwezigheid van tussenliggende afschermdende elementen, kunnen effecten door storingsfactoren zoals verdroging, versnippering, of verstoring door geluid, licht en trillingen op voorhand worden uitgesloten. Stikstofdepositie via de lucht kan over grote afstanden plaatsvinden. Negatieve effecten door verzuring en vermisting ten gevolge van stikstofdepositie kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Er dient daarom eerst een nadere beschouwing uitgevoerd te worden middels een AERIUS-berekening. Indien uit deze AERIUS-berekening blijkt dat het resultaat van het voornemen 0,00 mol/ha/jaar betreft, zijn geen vervolgstappen benodigd en zijn negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie uitgesloten. Indien de AERIUS-berekening als resultaat depositie aangeeft van meer dan 0,00 mol/ha/jaar, is een ecologische voortoets stikstofdepositie benodigd om het risico op significant negatieve effecten te onderzoeken. Wanneer significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, is een passende beoordeling nodig.

5.3.2 Effecten op het NNN en overige beschermde gebieden

Voor een NNN-gebied geldt dat de wezenlijke waarden en kenmerken van dat gebied niet mogen worden aangetast. Als ecologische (wezenlijke) waarden en kenmerken van een NNN-gebied gelden de omvang, de verbindende functie en de kwaliteit in de vorm van de natuurbeheertypen zoals vastgelegd op de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het natuurbeheerplan. Het projectgebied ligt ruim buiten NNN-gebied. Gezien de afstand, tussenliggende afschermdende elementen, de aanwezige achtergrondverstoring en de kleinschalige en kortdurende aard van de ingreep, zijn effecten op dit NNN-gebied uitgesloten.

6 Bronnen

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Informatiepagina Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat. Geraadpleegd van <https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-holland/noordhollands-duinreservaat>

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Informatiepagina Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid. Geraadpleegd van <https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-holland/kennemerland-zuid>

FLORON verspreidingsatlas (z.d.). Informatiepagina's soorten. Geraadpleegd van <https://www.verspreidingsatlas.nl/planten>

Zoogdiervereniging (z.d.). Informatiepagina's soorten. Geraadpleegd van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>

Overig:
NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna)

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten. Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel B en C van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
  - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
  - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
  - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
  - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
  - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
  - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
  - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
  - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
  - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam	
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster	
	geelbuikvuurpad		otter	
	heikikker		bever	
	kamsalamander		hazelmuis	
	knoflookpad		lynx	
	rugstreppad		noordse woelmuis	
	vroedmeesterpad		wilde kat	
	poelkikker		wolf	
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis	
	apollovlinder		Bechsteins vleermuis	
	boszandoog		bosvleermuis	
	donker pimperlblaauwtje		Brandts vleermuis	
	grote vuurvlinder		franjestaat	
	pimperlblaauwtje		gewone grootoorvleermuis	
	tijmblaauwtje		grijze grootoorvleermuis	
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus	
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis	
	Kevers		brede geelrandwaterroofkever	ingekorven vleermuis
			gestreepte waterroofkever	kleine dwergvleermuis
			juchtleerkever	kleine hoefijzerneus
vermiljoenkever			laatvlieger	
Libellen	mercurwaterjuffer		meervleermuis	
	bronslibel		mopsvleermuis	
	gaffellibel		noordse vleermuis	
	gevlekte witsnuitlibel	rosse vleermuis		
	groene glazenmaker	ruige dwergvleermuis		
	noordse winterjuffer	tweekleurige vleermuis		
	oostelijke witsnuitlibel	vale vleermuis		
	rivierrombout	watervleermuis		
	sierlijke witsnuitlibel	gewone dwergvleermuis		
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus	
Reptielen	Dikkopschildpad, Kemps zeeschildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bultrug, gewone vinvis	
	gladde slang		bruinvis dwergpotvis	
	muurhagedis		gestreepte dolfijn	
	zandhagedis		gewone dolfijn	
Sporenplanten	geel schorpioenmos		gewone spitsdolfijn	
	tonghaarmuts		grijze dolfijn	
	kleine vlotvaren		kleine zwaardwalvis	
Vissen	steur		narwal	
	houting		orka	
Weekdieren	Bataafse stroommossel		tuumelaar	
	platte schijfhoren		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn	
Zaadplanten	liggende raket, zomerschroeforchis		noordse vinvis, potvis	
	drijvende waterweegbree		butskop	
	groenknolorchis		dwergvinvis	
	kruiwend moerasscherm		griend, witte dolfijn	
			spitsdolfijn van gray	

Tabel B. "Overige Soorten" onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparelmoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimperlblaauwtje		Damhert
	Duinparelmoervlinder		Das
	Gentiaanblaauwtje		Dwergmuis*
	Grote parelmoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimperlblaauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoorpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblaauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparelmoervlinder		Konijn*
Veenhooibeestje	Molmuis		
Veldparelmoervlinder	Ondergrondse woelmuis*		
Zilveren maan	Ree*		
Reptielen	Adder	Rosse woelmuis*	
	Hazelworm	Steenmarter	
	Levendbarende hagedis	Tweekleurige bosspitsmuis*	
	Ringslang	Veldmuis*	
Libellen	Beekrombout	Veldspitsmuis*	
	Bosbeekjuffer	Vos*	
	Donkere waterjuffer	Waterspitsmuis	
	Gevlekte glanslibel	Wezel**	
	Gewone bronlibel	Wild zwijn	
	Hoogveenglanslibel	Woelrat*	
	Kempense heidelibel		
	Speerwaterjuffer	Kevers	
		Vliegend hert	

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blaauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjementiaan	Lange zonnedauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooide vrouwenmantel	Moerasgamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkviooltje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
  - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
  - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
  - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies.

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel D worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrictlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel D. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

	Ontheffingsgronden	Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrictlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuzenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrictlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk).

De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

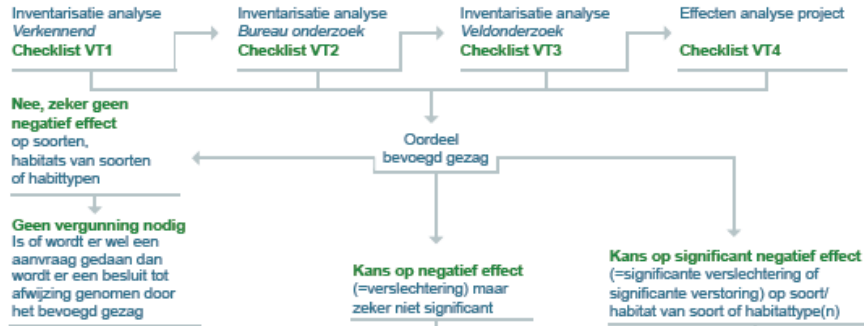
Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoets een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

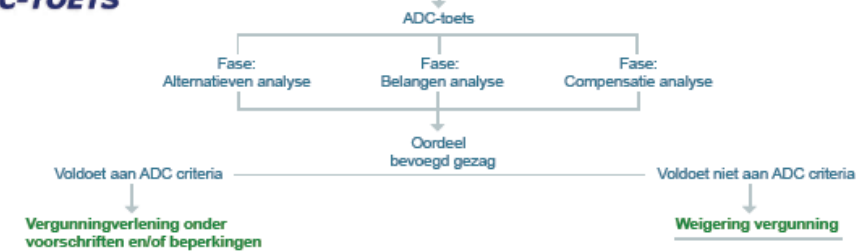
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al bijna 70 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN

E. reinier.raap@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Ecologisch rapport

Hollandse Kust Noord & West Alpha

Nader onderzoek Werkterrein HKBWA-KWT9
Leegwaterweg te Velsen-noord

projectnummer 0420251.100
definitief revisie 00
22 september 2021

Ecologisch rapport

Hollandse Kust Noord & West Alpha

Nader onderzoek Werkterrein HKBWA-KWT9 Leeghwaterweg te Velsen-noord

projectnummer 0420251.100
documentnummer 420251-NT-WT9-002
definitief revisie 00
22 september 2021

Auteur

R. Ploeg

Opdrachtgever

TenneT TSO B.V.
Utrechtseweg 310
6812 AR ARNHEM

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave
22-09-2021

beschrijving revisie 00
definitief eerste vrijgave

gecontroleerd

A. Wiersma

vrijgave

R.S. Raap

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Ligging	2
2	Uitvoering onderzoeken	4
2.1	Methodiek	4
2.1.1	Methode onderzoek marterachtigen	4
2.2	Bezoeken	4
2.3	Locaties	4
2.3.1	Locatie onderzoek marterachtigen	4
3	Resultaten	6
3.1	Resultaten onderzoek marterachtigen	6
4	Conclusie en advies	9
5	Bronnen	10

Bijlage 1: Wettelijk kader

1 Inleiding

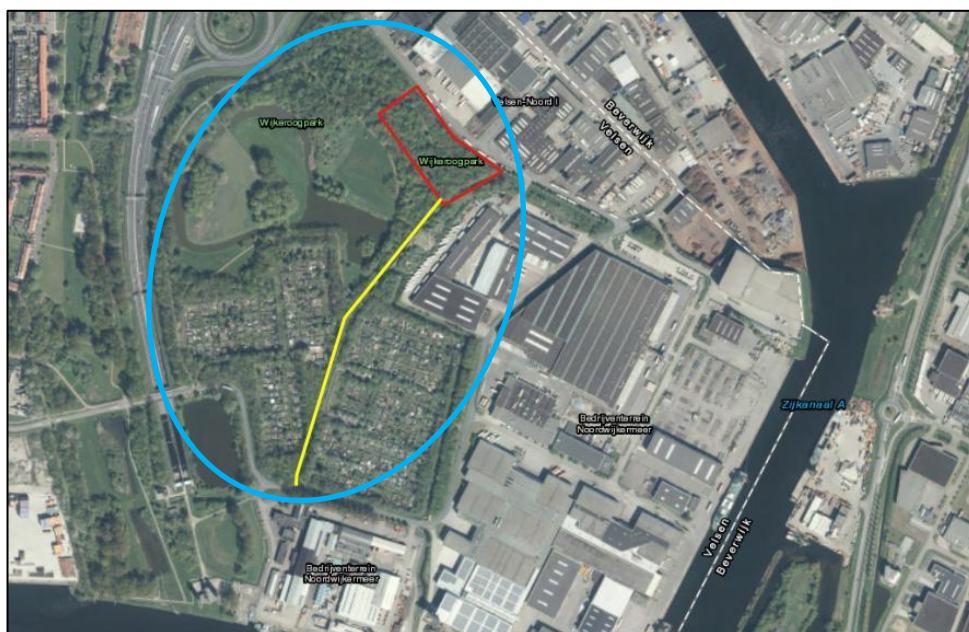
1.1 Aanleiding

In opdracht van TenneT is door Antea Group een nader ecologisch onderzoek uitgevoerd voor Werkterrein 9 wat deel uitmaakt van de aanleg van een hoogspanningskabel van het Net op Zee traject in Velsen-Noord, gemeente Velsen, provincie Noord-Holland.

Uit de natuurtoets (Antea Group met documentnummer 420251-NT-WT9-001) voor beide locaties is gebleken dat de voorgenomen werkzaamheden mogelijk een negatief effect hebben op beschermde soorten (broedgevallen van algemene broedvogels, verblijfplaatsen van vleermuizen en marterachtigen). Om negatieve effecten op algemene broedvogels en vleermuizen te voorkomen, dienen mitigerende maatregelen genomen worden zoals beschreven in de hierboven genoemde natuurtoets. Om mogelijke negatieve effecten van de werkzaamheden op marterachtigen te kunnen beoordelen is het onderhavige nader onderzoek uitgevoerd naar deze soorten. Ook worden eventuele vervolgstappen (zoals aanvraag van ontheffing en opstellen activiteitenplan) beschreven.

1.2 Ligging

Het projectgebied is gelegen in Noord-Velsen, in het Wijkeroogpark. Het Wijkeroogpark is een stadspark, gedeeltelijk bestaande uit bosschages en gedeeltelijk uit open grasland. In één van de open gedeeltes is de ijsbaan gelegen. De zuidzijde van het Wijkeroogpark bestaat uit een volkstuinencomplex. Aan de noord-, oost- en zuidzijde van het park is industrie gelegen, aan de westzijde wordt het park begrensd door een Rijksweg. Verder zuidelijk van het park ligt het Noordzeekanaal. Het projectgebied zelf bestaat uit een werkterrein en een uitlegstrook voor de kabel. Het werkterrein is gelegen in een gebied met een bosschages met verschillende soorten loofbomen en een ondergroei van diverse algemeen voorkomende kruiden op de open plekken. Op een aantal plekken in de bosschages zijn takkenbulten neergelegd. Ten zuiden van het werkterrein is een wandelpad gelegen.

Figuur 1.1. Ligging projectgebied. Rood = het werkterrein, geel = uitlegstrook kabel, blauw = Wijkeroogpark. (Bron achtergrond: ESRI).

De uitlegstrook is gelegen langs een, aan het werkterrein grenzend, graspad, welke na enkele tientallen meters overgaat in een geasfalteerde weg tussen volkstuinen door. Aan de oostzijde van het pad ligt een watergang. Verder ligt aan de westzijde van het pad een clubgebouw van de volkstuinvereniging en aan de oostzijde een gasontvangstation (GOS). De uitlegstrook eindigt bij de T-splitsing met de Wijkermeerweg.

Het onderzoeksgebied voor de marterachtigen betreft het werkterrein. Op deze locatie worden bomen gekapt en struiken geroid. De uitlegstrook voor de kabel is niet meegenomen in het onderzoek gezien deze over een bestaand pad loopt en hier dus geen potentiële verblijfplaatsen van marterachtigen worden aangetast

2 Uitvoering onderzoeken

2.1 Methodiek

2.1.1 Methode onderzoek marterachtigen

Het onderzoek naar de marterachtigen en boommarter is uitgevoerd conform de handreiking wezel, hermelijn en bunzing (Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, 2021). Vanwege de mogelijke aanwezigheid van bunzing, wezel en hermelijn, is zowel gebruik gemaakt van twee struikrovers als twee wildcamera's. Het werkterrein betreft circa 1.4 hectare, waarvan een deel te open (geen dekking aanwezig) is om geschikt habitat te vormen voor marterachtigen. Om deze reden zijn in totaal vier cameravallen geplaatst. De cameravallen zijn op 27 juli 2021 op de meest geschikte locaties in het projectgebied geplaatst en hebben gedurende 6 weken opnames gemaakt. Daarbij is rekening gehouden met aangetroffen sporen zoals hollen en wissels bij het plaatsen van de cameravallen. Om de kans op het vaststellen van de aanwezigheid van marterachtigen te vergroten, is een lokmiddel gebruikt in de vorm van sardines en valeriaanwortel.

2.2 Bezoeken

De bezoeken die in het kader van het nader ecologische onderzoek zijn verricht, zijn in Tabel 2.1 opgesomd.

Tabel 2.1. Afgelegde bezoeken met heersende weersomstandigheden.

Bezoek	Datum	Tijd	Temperatuur	Neerslag	Bewolking
Plaatsen Camera's	27-07-2021	14:30	22°C	Motregen	Bewolkt
Ophalen Camera's	13-09-2021	15:45	17°C	Droog	Helder

2.3 Locaties

2.3.1 Locatie onderzoek marterachtigen

In Figuur 2.1 is de plaatsing en richting van de cameravallen en struikrovers weergegeven. De cameravallen zijn geplaatst op een locatie met relatief veel muizenholen en op een locatie met veel onder begroeiing en dood hout. De struikrovers zijn onder braamstruweel en nabij een omgevallen boom waar een holte onder de wortels is ontstaan geplaatst. Deze holte is potentieel geschikt als verblijfplaats voor kleine marterachtigen. Foto's van de locaties zijn weergegeven in Figuur 2.2 en 2.3.

Figuur 2.1. Locatie en kijkrichting (pijl) van de struikrovers (S) en cameravallen (C). (Bron achtergrond: Esri)

Figuur 2.2. Locatie van struikrover.

Figuur 2.3. Locatie van cameraval.

3 Resultaten

3.1 Resultaten onderzoek marterachtigen

Het onderzoek naar marterachtigen met behulp van cameravallen en struikrovers, heeft waarnemingen opgeleverd van diverse zoogdier- en vogelsoorten (zie Tabel 3.1), waaronder van een boommarter (Figuur 3.1). Overige beschermde zoogdiersoorten zijn niet vastgesteld en de aanwezigheid van bunzing, wezel en hermelijn kan uitgesloten worden.

Tabel 3.1. Vastgestelde soorten met de cameravallen en struikrovers. Beschermde, niet-vrijgestelde zoogdieren zijn in rood weergegeven.

Soort	Cameraval 1	Cameraval 2	Struikrover 1	Struikrover 2
Boommarter	X	X		
Egel		X		
Vos		X	X	
Bruine Rat		X	X	X
Bosmuis	X	X	X	X
Rosse woelmuis			X	X
Buizerd		X		
Houtduif		X		
Koolmees	X			X
Merel	X	X	X	X
Winterkoning	X	X	X	X
Zanglijster	X	X		X

Figuur 3.1. Boommarter op de cameraval.

Figuur 3.2. Vos op de cameraval.

Afbeelding 3.3. Rosse woelmuis voor struikrover.

Afbeelding 3.4. Bosmuis voor struikrover.

Boommarter

De aanwezigheid van de boommarter is vastgesteld binnen het projectgebied. De soort is zesmaal voor de wildcamera verschenen gedurende de onderzoeksperiode. Met betrekking tot de boommarter is in de natuurtoets vastgesteld dat er geen sprake kan zijn van voortplantingsplaatsen van de boommarter vanwege het ontbreken van nesten en boomholtes. Wel zijn potentiële schuil- en rustplaatsen in de vorm van hopen en takkenhopen aanwezig in en rondom het projectgebied. De struikrovers en cameravallen zijn nabij enkele van deze potentiële schuil- en rustplaatsen geplaatst, gezien deze tevens potentiële schuil- en rustplaatsen voor marterachtigen betreffen. Gedurende het onderzoek is geen gebruik van deze potentiële schuil- en rustplaatsen vastgesteld. De boommarter is meerdere malen waargenomen op een wissel die tevens frequent wordt gebruikt door andere soorten zoals de vos en de bruine rat. Bij de waarnemingen verkende de soort de locatie van de lokstof, of passeerde de marter enkel de cameraval.

Vermoedelijk heeft de boommarter schuil- of rustplaatsen buiten het projectgebied. In de omgeving zijn voldoende vergelijkbare alternatieve verblijfplaatsen voorhanden waardoor het verwijderen van een eventuele sporadisch gebruikte rustplaats binnen het projectgebied niet leidt tot een noemenswaardig effect op de boommarter.

Verder maakt de soort gebruik van het projectgebied als foerageergebied. Zoals in de natuurtoets al geconcludeerd werd, is er echter geen sprake van essentieel leefgebied. Er bevindt zich in de omgeving voldoende even geschikt leefgebied. Ondanks dat de boomarter is vastgesteld, zijn er geen vervolgstappen aan de orde ten aanzien van deze beschermde soort.

4 Conclusie en advies

In opdracht van TenneT is door Antea Group een aanvullend onderzoek naar marterachtigen uitgevoerd. Dit als gevolg van de conclusies volgende uit de eerder uitgevoerde natuurtoets voor het werkterrein HKBWA-KWT9 aan de Leeghwaterweg te Velsen-noord, provincie Noord-Holland (document Antea Group 420251-NT-WT9-001).

Op basis van de resultaten van het nader onderzoek wordt het volgende geconcludeerd:

- In het projectgebied zijn geen kleine marterachtigen waargenomen. De aanwezigheid van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen of essentieel leefgebied van kleine marterachtigen binnen het projectgebied kan derhalve worden uitgesloten;
- In de omgeving van het projectgebied zijn geen nesten of boomholtes aanwezig welke geschikt zijn als voortplantingsplaats. Aantasting van nestplaatsen ten gevolge van de werkzaamheden is dus niet aan de orde. Gedurende het onderzoek is in het projectgebied meerdere malen een boommarter waargenomen. De waarnemingen betreffen een passerend dier op een wissel, gebruik van verblijfplaatsen is niet vastgesteld. Daarnaast zijn in de omgeving voldoende vergelijkbare alternatieve verblijfplaatsen voorhanden, zodat het verwijderen van een eventuele sporadisch gebruikte rustplaats binnen het projectgebied geen noemenswaardig effect op de boommarter heeft. Waarschijnlijk maakt het dier gebruik van het projectgebied als foerageergebied. Gezien de aanwezigheid van even geschikt leefgebied in de directe omgeving van het projectgebied, kan de aanwezigheid van essentieel leefgebied worden uitgesloten.

Er zijn ten aanzien van de kleine marterachtigen geen vervolgstappen meer aan de orde. De aanwezigheid van een boommarter in het gebied is door middel van het nader onderzoek aangetoond. De geplande ontwikkeling heeft echter geen noemenswaardig effect op de boommarter, aangezien er slechts foerageergebied en mogelijk een sporadisch gebruikte rustplaats verdwijnt, waarvoor in de omgeving voldoende, even geschikte alternatieven zijn. Daarnaast dienen de mitigerende maatregelen voor algemene broedvogels en vleermuizen in acht genomen te worden, zoals benoemd in de rapportage van de natuurtoets.

5 Bronnen

Zoogdiervereniging (z.d.). Informatiepagina boommarter. Geraadpleegd van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/boommarter>

Zoogdiervereniging (z.d.). Informatiepagina wezel. Geraadpleegd van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/wezel>

Zoogdiervereniging (z.d.). Informatiepagina hermelijn. Geraadpleegd van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/hermelijn>

Zoogdiervereniging (z.d.). Informatiepagina bunzing. Geraadpleegd van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/bunzing>

Provincie Noord-Holland, 2017. Handreiking wezel, hermelijn en bunzing. Provincie Noord-Holland

Ploeg, R., 2021. Hollandse Kust Noord & West Alpha, Toetsing Wet natuurbescherming en NNN. Werkterrein HKBWA-KWT9 Leeghwaterweg te Velsen-noord. Heerenveen: Antea Group.

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- Soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten. Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel B en C van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
  - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
  - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
  - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
  - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
  - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
  - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
  - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
  - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
  - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam	
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster	
	geelbuikvuurpad		otter	
	heikikker		bever	
	kamsalamander		hazelmuis	
	knoflookpad		lynx	
	rugstreppad		noordse woelmuis	
	vroedmeesterpad		wilde kat	
	poelkikker		wolf	
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis	
	apollovlinder		Bechsteins vleermuis	
	boszandoog		bosvleermuis	
	donker pimperlblauwtje		Brandts vleermuis	
	grote vuurvlinder		franjestaat	
	pimperlblauwtje		gewone grootoorvleermuis	
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis	
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus	
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis	
	Kevers		brede geelrandwaterroofkever	ingekorven vleermuis
			gestreepte waterroofkever	kleine dwergvleermuis
			juchtleerkever	kleine hoefijzerneus
vermiljoenkever			laatvlieger	
Libellen	mercurwaterjuffer		meervleermuis	
	bronslibel		mopsvleermuis	
	gaffellibel		noordse vleermuis	
	gevlekte witsnuitlibel	rosse vleermuis		
	groene glazenmaker	ruige dwergvleermuis		
	noordse winterjuffer	tweekleurige vleermuis		
	oostelijke witsnuitlibel	vale vleermuis		
	rivierrombout	watervleermuis		
	sierlijke witsnuitlibel	gewone dwergvleermuis		
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus	
Reptielen	Dikkopschildpad, Kemps zeeschildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bultrug, gewone vinvis	
	gladde slang		bruinvis dwergpotvis	
	muurhagedis		gestreepte dolfijn	
	zandhagedis		gewone dolfijn	
Sporenplanten	geel schorpioenmos		gewone spitsdolfijn	
	tonghaarmuts		grijze dolfijn	
	kleine vlotvaren		kleine zwaardwalvis	
Vissen	steur		narwal	
	houting		orka	
Weekdieren	Bataafse stroommossel		tuumelaar	
	platte schijfhoen		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn	
Zaadplanten	liggende raket, zomerschroeforchis		noordse vinvis, potvis	
	drijvende waterweegbree		butskop	
	groenknolorchis		dwergvinvis	
	kruiwend moerasscherm		griend, witte dolfijn	
			spitsdolfijn van gray	

Tabel B. "Overige Soorten" onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparelmoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimperlblaauwtje		Damhert
	Duinparelmoervlinder		Das
	Gentiaanblaauwtje		Dwergmuis*
	Grote parelmoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimperlblaauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoorpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblaauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparelmoervlinder		Konijn*
Veenhooibeestje	Molmuis		
Veldparelmoervlinder	Ondergrondse woelmuis*		
Zilveren maan	Ree*		
Reptielen	Adder	Rosse woelmuis*	
	Hazelworm	Steenmarter	
	Levendbarende hagedis	Tweekleurige bosspitsmuis*	
	Ringslang	Veldmuis*	
Libellen	Beekrombout	Veldspitsmuis*	
	Bosbeekjuffer	Vos*	
	Donkere waterjuffer	Waterspitsmuis	
	Gevlekte glanslibel	Wezel**	
	Gewone bronlibel	Wild zwijn	
	Hoogveenglanslibel	Woelrat*	
	Kempense heidelibel		
	Speerwaterjuffer	Kevers	
		Vliegend hert	

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blaauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjementiaan	Lange zonnedauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooide vrouwenmantel	Moeragamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkviooltje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
  - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
  - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
  - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies.

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel D worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrictlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel D. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

	Ontheffingsgronden	Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrictlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrictlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk). De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

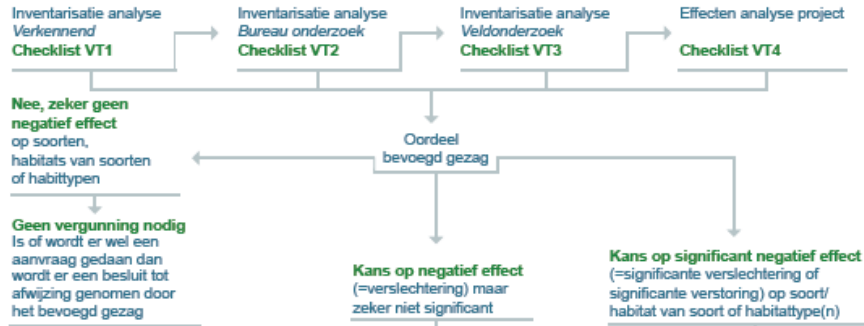
In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoets een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

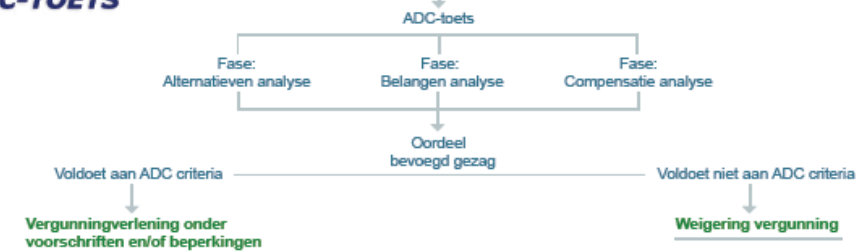
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al bijna 70 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN

E. reinier.raap@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl